

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

postmottak@kud.dep.no

Oslo 13.april 2012

Høringsuttalelse fra Biblioteksentralen til utredningene «Utredning av litteratur- og språkpolitiske virkemidler» og «Litteratur- og språkpolitiske virkemidler i Europa»

Biblioteksentralen har lest utredningene nevnt ovenfor. Vi har sett de to utredningene i sammenheng og har følgende kommentarer til utredningene:

1. Boklov som litteratur- og språkpolitisk virkemiddel

Med særlig fokus på utredningen «Litteratur- og språkpolitiske virkemidler i Europa» synes det etter Biblioteksentralens mening klart dokumentert at en boklov med faste bokpriser vil være det beste og mest effektive virkemiddel for å sikre en kvalitetsmessige bredde i utgivelser av litteratur i tillegg til at en boklov vil bidra til å sikre norsk som språk.

Vi vil understreke at en boklov bør omfatte bøker uavhengig av format, da vi ikke kan se noe prinsipielt skille på litteratur utgitt på papir, som lyd eller i digital form.

Biblioteksentralen tilrår derfor at det straks settes i gang arbeid med å utarbeide forslag til en norsk boklov.

2. Bibliotekenes betydning som litteratur- og språkpolitisk virkemiddel

Utredningen om litteratur- og språkpolitiske virkemidler dokumenterer tydelig at innkjøpsordningen for litteratur har vært et sentralt og vellykket virkemiddel for å støtte norsk språk og sikre en god bredde i utgivelse av norsk litteratur. Innkjøpsordningen bør følgelig videreføres.

Innkjøpsordningen bidrar til å sikre forfattere og forlag økonomisk og er dermed et viktig grunnlag for å sikre produksjon av god litteratur.

Innkjøpsordningen er også viktig for bibliotekenes formidlingsrolle, samtidig som innkjøpsordningen i stor grad er avhengig av bibliotekene for å tilby leserne det som kjøpes inn. Bibliotekenes samfunnsoppdrag som kultur- og kunnskapsformidlere sikrer dermed leserne tilgang til marginale utgivelser som ikke alltid oppnår mest medieomtale.

Vi mener at bibliotekenes betydning som formidlere av kultur og litteratur ikke er tilstrekkelig belyst i utredningen om litteratur- og språkpolitiske virkemidler og tilrår i den sammenheng at departementet vurderer nærmere hva som kan gjøres for å styrke bibliotekene.

3. Innhold i en boklov

Biblioteksentralen ser det som viktig at formålet med en norsk boklov framgår tydelig både i forarbeider til loven, i selve lovteksten og i lovens forskrifter. Formålet bør være å sikre rammevilkår som kan bidra til å fremme norsk språk, sikre en kvalitetsmessige bredde i utgivelser av norsk litteratur samt bidra til formidling og leseopplevelser.

Biblioteksentralen mener at en norsk boklov må sikre konkurranse og effektivitet i norsk bokbransje. Konkurranse vil bidra til nødvendig omstilling og økt kreativitet samtidig som effektiv drift i bokbransjen vil bidra til større bredde og bedre tilgang på god litteratur.

En boklov må også sikre at det ikke legges begrensninger i distribusjon av bøker, spesielt at bibliotekene sikres adgang til å kjøpe nye utgivelser samtidig med at de er i salg gjennom andre kanaler.

Biblioteksentralen mener således at innholdet i en boklov blir svært viktig. I arbeidet med loven bør det legges stor vekt på at gode rammevilkår for språk og litteratur står i sentrum. Vi vil spesielt peke på at det bør vurderes grundig hvordan den faste bokprisen fastsettes og hva den skal inneholde samt at fastprisperioden blir tilstrekkelig lang til å sikre at marginal litteratur når fram til leserne (18 – 24 måneder).

4. E-bøker og mva.

Vi vil oppfordre til at det i arbeidet med en boklov vurderes tiltak som kan bidra til å fremme publisering av e-medier. Spesielt vil vi påpeke den uheldige forskjellbehandlingen mellom papirbøker og e-bøker pga. mva. på e-bøker.

Med vennlig hilsen
Biblioteksentralen AL

Børge Hofset
Adm.direktør